

jóra fordul, hű marad a kereszténységhez; de egy sikertelen halászat, vagy vadászati kísérlet is elég ahhoz, hogy megint otthagyja a szentképeket s régi istenségeinél keresse sorsa javulását. Nem nagyon fogunk csodálkozni ez ingadozáson, ha meggondoljuk, hogy szükség esetén orosz parasztok is elfogadják a pogány istenség segedelmét. Ilyen esetet beszél el GRIGOROV (23. l.), ki a Vasz-Jugán folyó szent földfokának (Шайтанкии мысь) ama fáján, melynél a bálványnak szánt áldozati tárgyak voltak elhelyezve, nyolcz rőfnyi vásznat látott fölakasztva. Ezt az 1881-ik év őszén A. Szosnyin kozák, a vaszjugáni gabonátár őre, tette oda egy samán ajánlatára, kihez t. i. ő a végből folyamodott, hogy gyógyítsa ki régóta kinzó hidegleléséből, mely ellen semminemű orvosság nem használt. Megjegyzi GRIGOROV, hogy miután az orosz kozák a vásznat a szent fára felakasztotta, a hideglelés elhagyta.

MUNKÁCSI BERNÁT.

Esperes(t). Ezt a szót azért nem lehet a latin *presbyter*-re visszavezetni, mint SZINNYEI J. a NyK. XXVI. 486. l. akarja, mert az s itt a román nyelvterületnek egész keleti részében már korán eltűnt (a vulg. lat. *prebiter*-re nézve v. ö. 'Vokalismus des Vulgärlateins' cz. munkámat: II. 355). A német *Propst* szóra sem, mint JACOBI Gy. a NyK. XXVII. 324. l. akarja, mert a p itt nem tűnhetett el (MELICH J. NyK. XXVII. 470). De igenis a *Propst* szónak egy nagyon közeli rokonára, t. i. az olasz *preposto*, *prevosto*-ra, mely a velencei nyelvjárásban *presto*-nak hangzik; a MELICHTÓL az id. h. fölhozott tiroli német *präst*, *präust*, *praust* alakok közvetlenül a tiroli ol. *preost*-hoz csatlakoznak. A labialis spirans kiesését a rákövetkező labialis magánhangzó okozta (azért van a spanyolban és a portugálban is *prioste*). Az olasz szó jelentései: prépost, főbb pap, dékán, plébános; TORQUATO TASSO felsorolása: «il papa, il cardinale, il patriarca, l'arcivescovo, l'abbate, l'arciprete, l'archidiacono, il prevosto». Azt sejtem, hogy *ös-pöröst* az *archipraepositus* = *archipresbyter* mássa, a melynek az *ἀρχι-* előtagját *ἀρχαίος*-nak vették.

SCHUCHARDT HUGÓ.